

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
URGANCH DAVLAT UNIVERSITETI**

“TASDIQLAYMAN”

Urganch davlat universiteti

rektori

B. I. Abdullayev

2024-y.

**Ikkinchi va undan keyingi oliy ta’lim olish uchun Urganch davlat universitetiga
yakka tartibda suhbat asosida o‘qishga qabul qilish bo‘yicha**

BAHOLASH MEZONI

60220300- Tarix (mamlakatlar va yo‘nalishlar bo‘yicha)

Urganch-2024

1-bob. Umumiy qoidalar

1. Baholash mezoni O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 24-sentabrda 606-sonli qarori bilan tasdiqlangan Oliy ta'lim muassasalarida ikkinchi va undan keyingi oliy ta'limni olish tartibi to'g'risidagi NIZOM talablari asosida institutning Ilmiy Kengashida muxokama etilib ishlab chiqilgan. Talabgorlar o'qish istagini bildirgan ta'lim yo'nalishlariga Ilmiy Kengash tomonidan tasdiqlangan qarorga asosan kirish imtihonlarisiz, yakka tartibdagi suhbat orqali Urganch davlat universitetining 2-bosqichidan o'qishini davom ettirish uchun qabul qilish tartibini belgilaydi.

2. Quyidagi talablarga javob bergan talabalar yakka tartibdagi suhbat jarayonlarida qatnashish huquqiga ega bo'ladilar:

- Talabgorlar oliy ma'lumotga ega bo'lgan bo'lishi;
- O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining rasmiy veb- sayti orqali onlayn ro'yxatdan o'tgan bo'lishi zarur.

2-bob. Suhbatning maqsadi

3. Suhbatning maqsadi oliy ta'limda o'qish istagini bildirgan talabgorlar yetarli bilim va ko'nikmalarga ega bo'lgan, shaxsiy yutuqlari bilan o'rnak bo'la oladigan, mutaxassisligi bo'yicha mamlakatimizda amalga oshirilayotgan islohotlardan xabardorligi va mohiyatini tushuna olishi, ularni o'zining bo'lajak sohasi uchun tadbiq eta olishi hisoblanadi.

3-bob. Suhbat jarayoni tartibi

Yakka tartibdagi suhbat uchun savollar Urganch davlat universiteti qabul komissiyasi tomonidan ishlab chiqilib, qabul komissiyasi raisi tomonidan tasdiqlanadi.

4. Suhbat jarayonida talabgorlarning har biriga quyidagi mavzular bo'yicha bittadan jami to'rtta savol beriladi:

- Mamlakatda tanlagan sohasiga oid amalga oshirilayotgan islohotlarning mohiyatiga ahamiyatini tushunishi. Mehnat faoliyati olib borayotgan soha bo'yicha umumiy ma'lumot bera olishi;
- Ikkinchi ta'lim sifatida tanlagan bakalavriat ta'lim yo'nalishini tanlashda motivatsiya (soha kasbining mohiyati va ijtimoiy ahamiyatini tushunish, unga doimiy qiziqish ko'rsatish) hamda 2-ta'lim olishdan maqsadi va istiqboldagi rejalarini bayon eta olishi;
- Tanlangan sohasi (yo'nalishi) bo'yicha mamlakatimizda amalga oshirilayotgan ijtimoiy-iqtisodiy islohotlar xaqidagi fikrlarini bayon eta olishi;
- Tanlangan bakalavriat ta'lim yo'nalishi sohasidagi bilim va kasbiy ko'nikmalarning mavjudligi (tanlagan ta'lim yo'nalishiga mos qo'shimcha savollar berish orqali baxolanadi).

5. Yakka tartibdagi suhbat bitiruvchining shaxsan ishtirokida o'tkaziladi. Bunda bitiruvchi suhbat komissiyasiga o'zining portfoliosini taqdim etadi.

6. Suhbatda ishtirok etish uchun talabgor suhbat komissiyasi tomonidan oldindan tasdiqlab qo'yilgan biletlardan birini ixtiyoriy ravishda tortadi. Tanlangan biletning raqamini Suhbat komissiyasiga eshittiradi. Suhbat komissiyasi talabgorga suhbatga tayyorlanish uchun 10 daqiqa vaqt beradi. Vaqt yakunlanganidan so'ng talabgor suhbatdan o'tadi.

7. Bitiruvchi tomonidan tayyorlangan portfolioning haqiqiyligiga talabgor javobgar bo'lib, yakka tartibdagi suhbat jarayonida qabul komissiyasi a'zolari tomonidan o'rganib chiqiladi. Portfolioning haqiqiyligini bilish uchun talabgorga qo'shimcha savollar berilishi mumkin.

8. Suhbat jarayonida Suhbat komissiyasining har bir a'zosiga ushbu Mezonning 1-**ilovasiga** muvofiq namunaviy shakldagi talabgorning suhbat natijalarini qayd etish bayonnomasi (keyingi o'rinlarda — suhbat natijalarini qayd etish bayonnomasi) beriladi.

Suhbat komissiyasi a'zolari tomonidan suhbat natijalarini qayd etish bayonnomasiga har bir bitiruvchi bilan o'tkazilgan suhbat natijasiga ko'ra tegishli ballar belgilab boriladi va imzolanadi.

9. Muayyan ta'lim yo'nalishi (guruh) bo'yicha suhbat jarayoni yakunlangach Suhbat komissiyasi a'zolari tomonidan to'ldirilgan suhbat natijalarini qayd etish bayonnomasidagi ballar qo'yiladi hamda komissiya a'zolari tomonidan imzolanib shu asosida ushbu Mezonning 2-ilovasiga muvofiq namunaviy shakldagi bitiruvchi bilan o'tkazilgan suhbatning yakuniy natijalarini qayd etish qaydnomasi (keyingi o'rinlarda — suhbatning yakuniy natijalarini qayd etish qaydnomasi) to'ldirilib, Suhbat komissiyasi tomonidan tasdiqlanadi.

Talabgor tomonidan jami to'plash mumkin bo'lgan eng yuqori ball 100 ballni tashkil etadi.

Suhbat komissiyasi tomonidan tasdiqlangan suhbatning yakuniy natijalarini qayd etish qaydnomasiga asosan Suhbat komissiyasining ishtirok etgan a'zolari tomonidan imzolangan va to'ldirilgan suhbat baynida 60 ball va undan yuqori ball bo'lganida talabgor suhbatdan o'tgan hisoblanadi.

Muayyan ta'lim yo'nalishi (guruh) bo'yicha o'tkazilgan suhbat natijalariga ko'ra suhbatdan o'tganlar ro'yxati shu kunning o'zida abituriyentlarga o'qib eshittiriladi. Bundan tashqari institutning rasmiy saxifasiga joylanadi.

10. Suhbat komissiyasi tomonidan tasdiqlangan suhbatning yakuniy natijalarini qayd etish qaydnomasiga asosan talabalikka tavsiya etilganlar belgilangan muddatlarda to'lov-kontrakt shartlari bajarilgandan so'ng oliy ta'lim muassasasi rektorining buyrug'i bilan muayyan bakalavriat ta'lim yo'nalishining 2-bosqichiga o'qishga qabul qilinadi.

11. Suhbat komissiyasi tomonidan talabgorlarni baholash mezonlari quyidagicha taqsimlanadi (3-ilova):

№	Savollik	Ball
1-savol. Mamlakatda tanlagan sohasiga oid amalga oshirilayotgan islohotlarning mohiyati va ahamiyatini tushunishi. Mehnat faoliyati olib borayotgan soha bo'yicha umumiy ma'lumot bera olishi.		
1.	Soha bo'yicha amalga oshirilayotgan islohotlarni tushunish darajasi	10 ball
2.	Soha bo'yicha islohotlarga munosabati	10 ball
3.	Sohani rivojlantirish bo'yicha islohotlarga taklif va tavsiyalari	5 ball
Jami		25 ball
2-savol. Ikkinchi ta'lim sifatida tanlagan bakalavriat ta'lim yo'nalishini tanlashda motivatsiya (soha kasbining mohiyati va ijtimoiy ahamiyatini tushunish, unga doimiy qiziqish ko'rsatish) hamda 2-ta'lim olishdan maqsadi va istiqboldagi rejalarini bayon eta olishi		
1.	Bakalavriatning mazkur yo'nalishini tanlashdan maqsadi va kelajak rejaları	10 ball

2.	Tanlagan kasbini jamiyatga va davlat rivojlanishiga ta'sirini tushunishi	15 ball
Jami		25 ball
– 3-bo'lim. Tanlangan sohasi (yo'nalishi) bo'yicha mamlakatimizda amalga oshirilayotgan ijtimoiy-iqtisodiy islohotlar xaqidagi fikrlarini bayon eta olishi.		
1.	Tanlangan sohasi (yo'nalishi) bo'yicha mamlakatimizda amalga oshirilayotgan ijtimoiy-iqtisodiy islohotlar xaqidagi fikrlarini bayon eta olishi.	25 ball
Jami		25 ball
– 4-bo'lim. Tanlangan bakalavriat ta'lim yo'nalishi sohasidagi bilim va kasbiy ko'nikmalarning mavjudligi (tanlangan ta'lim yo'nalishiga mos qo'shimcha savollarberish orqali baxolanadi).		
1.	Berilgan savolning mazmun mohiyatini tushuntirib berishi	15 ball
2.	Mazkur sohada ish tajribasining mavjudligi	10 ball
Jami		25ball

4-bob. Apellyatsiya berish tartibi

12. Suhbatlar o'tkazilishi davrida belgilangan tartibda apellyatsiya shikoyatlarini ko'rib chiqish uchun apellyatsiya komissiyasi tashkil etiladi.

13. Apellyatsiya shikoyatlari suhbat natijalari e'lon qilingan vaqtdan boshlab 24 soat ichida oliy ta'lim muassasasida to'g'ridan-to'g'ri yozma shaklda qabul qilinadi va appelyatsiya komissiyasi tomonidan murojaat qilganlarning sonidan kelib chiqqan holda bir kundan uch kungacha bo'lgan muddatda videoyozuv asosida ko'rib chiqiladi.

5-bob. Yakunlovchi qoidalar

14. Mazkur baholash mezonini qo'llashda yuzaga keladigan nizolar qonunchilik hujjatlarida belgilangan tartibda hal etiladi.

15. Ushbu baholash mezoni talablari buzilishida aybdor bo'lgan shaxslar qonunchilik hujjatlariga muvofiq javob beradilar.

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
URGANCH DAVLAT UNIVERSITETI

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 24-sentabrda 606-sonli "O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim muassasalarida ikkinchi va undan keyingi oliy ta'limni olish tartibi to'g'risida" gi Nizomga asosan ikkinchi ta'limda o'qish uchun hujjat topshirgan fuqarolarni sirtqi ta'lim shakliga qabul qilish uchun o'tkazilgan suhbat

BAYONNOMASI

Talabgorning F.I.O. _____

Ta'lim yo'nalishi _____

Ish joyi va lavozimi _____

№	Savol	Ball
1	Mamlakatda tanlagan sohasiga oid amalga oshirilayotgan islohotlarning mohiyati va ahamiyatini tushunishi. Mehnat faoliyati olib borayotgan soha bo'yicha umumiy ma'lumot bera olishi.	
2	Ikkinchi ta'lim sifatida tanlagan bakalavriat ta'lim yo'nalishini tanlashda motivatsiya (soha kasbining mohiyati va ijtimoiy ahamiyatini tushunish, unga doimiy qiziqish ko'rsatish) hamda 2-ta'lim olishdan maqsadi va istiqboldagi rejalarini bayon eta olishi.	
3	– Tanlangan sohasi (yo'nalishi) bo'yicha mamlakatimizda amalga oshirilayotgan ijtimoiy-iqtisodiy islohotlar xaqidagi fikrlarini bayon eta olishi.	
4	– Tanlangan bakalavriat ta'lim yo'nalishi sohasidagi bilim va kasbiy ko'nikmalarning mavjudligi (tanlagan ta'lim yo'nalishiga mos qo'shimcha savollarberish orqali baxolanadi).	
Umumiy ball		

Komissiya a'zolari: _____

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
URGANCH DAVLAT UNIVERSITETI

O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 24-sentabrdagi 606-sonli “O‘zbekiston Respublikasi oliy ta’lim muassasalarida ikkinchi va undan keyingi oliy ta’limni olish tartibi to‘g‘risida” gi Nizomga asosan ikkinchi ta’limda o‘qish uchun hujjat topshirgan fuqarolarni 60220300- “**Tarix (mamlakatlar va yo‘nalishlar bo‘yicha)**” yo‘nalishi bo‘yicha sirtqi ta’lim shakliga o‘qishga qabul qilish uchun o‘tkazilgan suhbat

QAYDNOMASI

____.____.2024-yil

№	ID	FIO	Passport seriyasi va raqami		BALL
1					

Komissiya a’zolari:

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

**2024/2025-O'QUV YILI UCHUN QABUL BO'YICHA REJALASHTIRILAYOTGAN
TA'LIM YO'NALISHLARI**

Shifr	Ta'lim yo'nalishlari nomi
60220300	Tarix (mamlakatlar va yo'nalishlar bo'yicha)

Namunaviy savollar:

1. O'rta Osiyo xalqlari tarixini mustaqillik yillarida yangicha davrlashtirish masalalari.
2. O'rta Osiyo tarixida qadimgi davr tarixini davrlashtirish va uning asosiy xususiyatlari.
3. O'rta Osiyo mezolit davrida. Ibtidoiy xo'jalikdagi o'zgarishlar. O'rta Osiyoda urug'chilik jamoasi.
4. O'zbekistonda neolit davri yodgorliklari.
5. O'rta Osiyoda bronza davri. Makonlar va moddiy madaniyat.
6. "Avesto". Zardo'shtiylik ta'limoti va uning jahon sivilizatsiyasida tutgan o'rni.
7. O'rta Osiyoda ilk shahar madaniyatining paydo bo'lishi.
8. O'rta Osiyoda ilk davlat tuzilmalarining shakllanishi, shart-sharoitlari va omillari.
9. Ahamoniylarning O'rta Osiyoni bosib olishi.
10. Aleksandr Makedonskiyning O'rta Osiyoga harbiy yurishlari va O'rta Osiyoda ellin – makedon davlatlarining tashkil topishi. Ellin madaniyatining o'ziga xos xususiyatlari va uning O'rta Osiyoga yoyilishi.
11. So'g'diyona va Baqtriya Salavkiylar hukmronligi davrida.
12. Yunon - Baqtriya davlati. Yuechji qabilalarining O'rta Osiyoga kirib kelishi.
13. Kushonlar davrida ijtimoiy - iqtisodiy va madaniy hayot.
14. Qadimgi yozuvlar.
15. Buyuk ipak yo'lining shakllanishi va rivojlanishi. Xalqaro munosabatlar.
16. Ilk o'rta asrlarda Xioniylar va Kidariylar.
17. Eftaliylar davlati. Ijtimoiy – iqtisodiy hayot. Yerga egalik munosabatlarining shakllanishi.
18. Turk hoqonligi davrida O'rta Osiyo.
19. Arab xalifaligining O'rta Osiyoda yurg'izgan siyosati. Arab xalifaligi hukmronligiga qarshi xalq - ozodlik kurashlari. Muqanna qo'zg'oloni, Abu Muslim harakati.
20. Toxiriylar hukmronligi davrida Movarounnahr va Xuroson.
21. Somoniylar davlati, ijtimoiy – siyosiy jarayonlar. Somoniylar davrida davlat boshqaruvi.
22. Movarounnahrda Qoraxoniylar hukmronligining o'rnatilishi.
23. Saljuqiylar davlati. Sulton Sanjar faoliyati.
24. XII – XV asrlarda O'rta Osiyoda etnik jarayonlar va o'zbek adabiy tilining shakllanishi.
25. IX – XII asrlarda O'rta Osiyo madaniy yuksalishini ta'minlagan omillar. Ilm – fan rivojlanishi.
26. Islom dini ta'limotini rivojlanishida O'rta Osiyolik allomalarning qo'shgan xissasi.
27. Xorazmshohlar davlatida boshqaruv va siyosiy tizim.
28. Xorazmshohlar davlatining mo'g'ullar istilosi arafasidagi diplomatik aloqalari.
29. O'rta Osiyoga mo'g'ullar bosqini. Chig'atoy ulusining tashkil topishi.
30. Jaloliddin Manguberding siyosiy faoliyati.

31. Xorazm Ma'mun Akademiyasi. Mustaqillik yillari Ma'mun Akademiyasining qayta tiklanishi.
32. O'rta Osiyolik allomalarning g'arb olami ilmiga ta'siri.
33. XIV asrning ikkinchi yarmida Movarounnaxrdagi siyosiy vaziyat. Amir Temurning hokimiyat tepasiga kelishi.
34. Amir Temurning harbiy yurishlari. Imperiyaning tashkil topishi.
35. Temur tuzuklari. Amir Temur davlatining tuzilishi va uning o'ziga xos xususiyatlari. Qonunchilik tizimining barpo etilishi va uning davlat boshqaruvidagi o'rni.
36. Amir Temur davlatida ilm - fan rivoji. Amir Temur davri tarixnavisligi. Amir Temur va temuriylar hukmronligi davrida diplomatik aloqalar.
37. Xalil Sulton Mirzoning hokimiyat tepasiga kelishi va uning davlat boshqaruvi.
38. Mirzo Ulug'bekning hokimiyat tepasiga kelishi, uning ilmiy qarashlari va Samarqanddagi ilmiy izdoshlari.
39. Alisher Navoiy – buyuk davlat arbobi va madaniyat homiysi, uning tarix ilmiga qo'shgan xissasi.
40. XIX asr o'rtalarida o'zbek xonliklarining ijtimoiy – siyosiy ahvoli va o'zaro munosabatlari.
41. Movarounnaxr va Xuroson Shayboniylar hukmronligi davrida. Ijtimoiy - iqtisodiy, siyosiy va xalqaro munosabatlar.
42. Muhammad Shaybonixonning Eron shohi bilan munosabatlari.
43. Shayboniylar davlati Abdullaxon II davrida.
44. Ashtarxoniylarning hokimiyat tepasiga kelishi. Imomqulixon. Eron bilan munosabatlar.
45. Ashtarxoniylar davrida madaniy hayot.
46. Buxoro amirligining tashkil topishi. Amir Xaydar. Buxoro amirligi va Qo'qon xonligi o'rtasidagi munosabat.
47. Abulg'ozixon hukmronligi davrida Xiva xonligi. XVIII – XIX asrda Qo'qon xonligida madaniy hayot.
48. O'rta osiyoning Rossiya imperiyasi tomonidan bosib olinishining asosiy sabablari. O'rta Osiyo masalasida Angliya va Rossiya o'rtasidagi raqobat.
49. Rossiya imperiyasi qo'shinlari tomonidan Toshkentning bosib olishi.
50. Rossiya imperiyasiga qarshi Jizzax, O'ratepa janglari. Buxoro amirligining Rossiya imperiyasi vassaliga aylantirilishi.
51. Rossiya imperiyasi qo'shinlarining Qo'qon xonligi hududlariga hujumi. Qo'qon xonligining bosib olinishi va xonlikning tugatilishi.
52. Turkiston general - gubernatorligining tashkil topishi. 1886 yil "Turkiston o'lkasini boshqarish haqidagi nizom" va ma'muriyatchilikning kuchayishi.
53. Xiva xonligini Rossiya imperiyasi tomonidan istilo qilinishi. Gandimiyon shartnomasi.
54. Xiva xonligi Rossiya imperiyasi zulmi ostida.
55. Rossiya imperiyasining Turkistonda agrar siyosati va unga qarshi xalq g'alayonlari.
56. Rossiya imperiyasining Turkistonda mustamlaka siyosati.
57. O'rta Osiyoda rus - tuzem maktablarining tashkil etilishi. Milliy maorifga munosabat.

58. Rossiya imperiyasining O'rta Osiyoda maorif, fan va madaniyat sohasidagi mustamlakachilik siyosati.
59. Rossiya imperiyasining O'rta Osiyoga aholini ko'chirish siyosati va uning oqibatlari.
60. Rossiya imperiyasi hukmronligi davrida Turkistonda soliq va majburiyatlar. Rossiya imperiyasi hukmronligi yillarida Turkistonda mahfiy siyosiy politsiyaning tashkil etilishi va uning vazifalari.
61. 1892 yil Toshkent qo'zg'olonning kelib chiqish sabablari va uning bostirilishi.
62. Rossiya imperiyasining mustamlaka siyosatiga qarshi ko'tarilgan Andijon (Dukchi Eshon) qo'zg'oloni va uning oqibatlari.
63. XX asr boshlarida Turkiston. Ijtimoiy - iqtisodiy vaziyatning og'irlashishi.
64. XIX asr ikkinchi yarmi va XX asr boshlarida Qoraqalpog'iston.
65. 1916 yil milliy ozodlik harakati va uning tarixiy ahamiyati.
66. XX asr boshlarida Turkistonda ijtimoiy – siyosiy ahvol. Jadidchilik g'oyasi. Ismoil G'aspirali. Turkiston o'lkasida jadid maktablari.
67. Ubaydulla Asadullaxo'jaev va Munavvar qorining Turkiston jadidchilik harakatidagi roli. Jadidchilik harakatida ta'lim va tarbiya masalalari.
68. Turkistonda jadid matbuoti tarixi.
69. 1358-yildaFransiyadaboshlanganJakeriyaqo'zg'oloni
70. «Yuzyillikurush» qaysidavlatlaro'rtasidabo'libo'tdi?
71. Ilk o'rta asrlar va so'ngida Angliya, Germaniya.
72. Ilk o'rta asrlarda Hindiston va Xitoy
73. XII-XV asrlarda Mo'g'ullar imperiyasi.
74. XVII-XVIII asrlarda Koreyaning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi.
75. Ahamoniylar Eron davlatini tashkil topishi
76. Qadimgi Misrda sinfiy jamiyat va davlatni paydo bo'lishi
77. Qadimgi Mesopotamiya.
78. Xett davlati va jamiyati.
79. Qadimgi Yunoniston
80. Makedoniyaning yuksalishi. Iskandar istilolari va uning oqibatlari
81. Rim imperiyasining oltin davri
82. Er. aw. I ming yillikda Kichik Osiyo: Frigiya, Lidiya, Urartu
83. Rim O'rtayer dengizi davlati
84. Ikkinchi jahon urushi oraliqi davrida SSSR
85. Ikkinchi jahon urushi oraliqi davrida Italiya, Germaniya
86. 1917 yil fevral inqilobi va uning Turkistonga ta'siri.
87. 1917 yil oktyabr davlat to'ntarishi va sovet hokimiyatining o'rnatilishi.
88. Turkiston Muhtoriyatining tashkil etilishi. Muhtoriyatdagi siyosiy vaziyat va uning tugatilishi.
89. Turkistonda sovet hokimiyatiga qarshi qurolli harakatning kuchayishi.
90. TASSRning tashkil topishi va uning ahamiyati.
91. Sovet hokimiyatining 1921-1922, 1925-1929 yillarda amalga oshirilgan er - suv islohotlari, uning
92. O'zbekistonda ikki palatali parlamet tizimining shakllanishi zaruriyati va uning ahamiyati.

93. Xalqaro terrorizm va diniy ekstremizmga qarshi kurashda O'zbekistonning tutgan o'rni.
94. Mustaqil O'zbekistonning BMTga a'zo bo'lishi va uning tarixiy ahamiyati.
95. O'zbekistonning xalqaro YUNESKO tashkiloti bilan hamkorligi.
96. O'zbekistonning YXHT bilan hamkorligining yo'lga qo'yilishi.
97. O'zbekiston Qurolli kuchlarining isloh qilinishi.
98. Jamiyatni demoratlashtirishda Ommaviy Axborot Vositalarining roli.
99. 2017-2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishlari bo'yicha Harakatlar strategiyasi.